

Nr 65

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av viss kronan tillhörig mark m. m.
(1:a avd.)

1:0) **Försäljning av tomten nr 1 i kvarteret Jörgen Kristoffersen i Kristianstad.** I propositionen nr 91 har Kungl. Maj:t (punkt 1, s. 2 och 3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961) föreslagit riksdagen medgiva, att i berörda statsrådsprotokoll omförmälda tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 20 december 1960 och den 5 januari 1961 dagtecknat avtal, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden av tomten nr 1 i kvarteret Jörgen Kristoffersen i Kristianstad med å densamma befintliga byggnader och hägnad för en köpeskilling av 135 000 kronor. I samband med försäljningen har viss tilldelning av bostäder åt försvarsanställd personal säkerställts varigenom enligt uppgift önskemål om bostäder för försvarsanställd personal — föranlett av den med indragningen av Göta artilleriregemente sammanhängande förflyttningen av viss personal till Kristianstad — tillgodosetts.

Då ifrågavarande område synes utan olägenhet kunna avstås av försvaret och då försäljningen kommer att underlätta bostadsanskaffningen för den försvarsanställda personalen i Kristianstad, anser sig departementschefen böra tillstyrka, att försäljningen genomföres.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omnämnd tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

2:0) **Försäljning av tomten nr 1 i kvarteret Museet i Visby.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 2, s. 3—5), att i förberörda statsrådsprotokoll omförmäld tomt må försäljas till föreningen Gotlands fornvänner på i huvudsak de villkor som angivits i ett rörande försälj-

ningen upprättat avtal men med viss av departementschefen angiven jämkning.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 20 december 1960 och den 23 januari 1961 dagtecknat avtal, å kronans vägnar, med föreningen Gotlands fornvänner, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till föreningen av tomten nr 1 i kvarteret Museet i Visby med därå befintliga byggnader för en köpeskillning av 400 kronor. Enligt avtalet åligger det föreningen att med 28 000 kronor bidra till kronans kostnader för iordningställande av förrådslokaler i ersättning för förrådsutrymmen som kronan nyttjar i en av de fyra sålda byggnaderna. Vidare förbinder sig föreningen — enär hela den överlåtna fastigheten är upptagen i förteckningen över byggnadsminnesmärken — att iakttaga gällande bestämmelser beträffande vården av byggnadsminnesmärken och att underställa byggnadsstyrelsen frågor om större underhålls- och ändringsarbeten inom byggnaderna. I avtalet har föreningen även lämnat sitt medgivande till utfärdandet av särskilda skyddsföreskrifter jämlikt lagen den 12 juni 1942 om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader. Slutligen har kronan i avtalet förbehållits rätt att jämlikt lagen den 20 juni 1924 om återköpsrätt till fast egendom köpa fastigheten åter, därest den samma icke helt användes för museiändamål. Kronan har tidigare hyresfritt till föreningen med nyttjanderätt upplåtit tre av byggnaderna å tomtens jämte viss tomtyta för museiändamål. Fortifikationsförvaltningen och byggnadsstyrelsen har uttalat att tomtens icke kan anses ha något saluvärde. Med hänsyn till bokföringsförhållandena har fortifikationsförvaltningen funnit den formella köpeskillningen böra fixeras till 400 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Jag vill erinra om att genom lagen den 9 december 1960 (nr 690) om byggnadsminnen den i förevarande avtal omförmälda lagen den 12 juni 1942 om skydd för kulturhistoriskt märkliga byggnader upphävts. Enligt den nya lagen ankommer det på riksantikvarien att på ansökan pröva huruvida en staten icke tillhörig byggnad skall förklaras för byggnadsminne. Jag föreslår därför, att den föreslagna försäljningen får genomföras på i huvudsak de villkor som i det föregående angivits men under förutsättning att föreningen Gotlands fornvänner styrker att föreningen hos riksantikvarien ansökt, att den överlåtna fastigheten skall förklaras för byggnadsminne.»

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att här ifrågasättande försäljning kommer till stånd i huvudsaklig överensstämmelse med det preliminärt träffade avtalet, dock med den jämkning departementschefen föreslagit. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omförmäld tomt må försäljas till föreningen Gotlands fornvänner på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet men med den jämkning, som angivits i nämnda statsrådsprotokoll.

3:o) **Försäljning av visst område i Boden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 3, s. 5 och 6), att i förberörda statsrådsprotokoll omförmäلت område må försäljas till Bodens stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 4 och den 30 januari 1961 dagtecknat köpekontrakt, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Boden, å Bodens stads vägnar, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden av ett område om cirka 4,88 hektar i Bodens stad för en köpeskillning av 77 600 kronor. I köpekontraktet har vidare intagits bestämmelser, varigenom garanti vinnes för att minst 60 av de å området planerade omkring 150 bostadslägenheterna kommer att ställas till förfogande för personal vid Bodens garnison. Staden har även förbundit sig att vid försäljning av tomt eller upplåtelse av tomträtt inom området fastställa sådant pris, att intäkterna av markens försäljning och det kapitaliserade värdet av tomträttsavgälderna icke överstiger den i köpekontraktet bestämda köpeskillningen ökad med stadens självkostnader för framdragande av gator och avloppsledningar samt sedvanliga exploateringskostnader.

Departementschefen, som inhämtat att ifrågavarande område ligger för nära befintlig bebyggelse för att numera kunna nyttjas för militärt ändamål, anser med hänsyn härtill och till att försäljningen kommer att underlätta bostadsanskaffningen för den försvarsanställda personalen i Boden sig böra tillstyrka att försäljningen genomföres.

Utskottet tillstyrker, att ifrågavarande område får försäljas på i huvudsak angivna villkor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omnämnt område må försäljas till Bodens stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

4:o) **Försäljning av tomten nr 2 i kvarteret Tyggården i Kristianstad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 4, s. 6 och 7), att i förberörda statsrådsprotokoll omförmäld tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal men med viss av departementschefen angiven jämkning.

Fortifikationsförvaltningen har, å Kronans vägnar, med drätselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar, år 1961 träffat avtal — under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i staden godkännande — om försäljning till staden av tomten nr 2 i kvarteret Tyggården i Kristianstad med å densamma befintliga tyghus, två flygelbyggnader, en garagebyggnad och andra av försvaret förvaltade anläggningar för en köpeskilling av 400 000 kronor. I avtalet är föreskrivet, att den överlåtna egendomen till huvuddelen skall användas för museiändamål samt att inom museet skall beredas plats med cirka 100 kvadratmeter för ett militärt museum. Enligt avtalet får förändring av vissa delar av överlåtna egendomen, som är upptagna i förteckningen över byggnadsminnesmärken, icke vidtagas utan byggnadsstyrelsens hörande. — Avtalet har sedermera godkänts av stadsfullmäktige i Kristianstad.

Departementschefen har anfört följande.

»Vissa i förevarande avtal närmare angivna delar av överlåtna egendomen är kulturhistoriskt märkliga. Under hänvisning till vad jag anfört under punkt 2 föreslår jag därför, att ifrågavarande försäljning får genomföras på i huvudsak de villkor som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet dock under förutsättning att staden styrker att den hos riksantikvarien ansökt att förutnämnda delar av den överlåtna egendomen skall förklaras för byggnadsminne.»

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omförmäld tomt må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet men med den jämkning, som angivits i nämnda statsrådsprotokoll.

5:o) **Försäljning av visst stadsägoområde i Kristianstad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 5, s. 7—9), att i förberörda statsrådsprotokoll omförmäld stadsägoområde må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 12 januari och den 8 februari 1961 dagtecknat köpekontrakt, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Kristianstad, å Kristianstads stads vägnar, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i staden godkännande — till staden av stadsägoområdet nr 565 av stadsägån nr 565 + 566 i Kristianstad för en köpeskillning av 180 000 kronor. Enligt avtalet ingår i överlåtelsen jämväl två byggnader, benämnda beväringssbarack och sommarstall. Enligt avtalet äger kronan vidare rätt att inom viss tid bortflytta en å ifrågavarande område befintlig byggnad, benämnd fältförrådet, vilken i annat fall tillfaller staden utan tillägg till köpeskillningen. Slutligen förbinder sig staden enligt avtalet att utgiva ett belopp av 100 000 kronor såsom bidrag till kronans kostnader för bortflyttning av fältförrådet eller iordningställande av förrådslokaler i ersättning för detsamma. — Avtalet har sedermera godkänts av stadsfullmäktige i Kristianstad. — Enligt departementschefen synes inte något vara att invända gentemot den föreslagna överlåtelsen.

Utskottet tillstyrker, att ifrågavarande område får försäljas på i huvudsak angivna villkor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omnämnt stadsägoområde må försäljas till Kristianstads stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

6:o) Överlåtelse av visst område i Luleå. Kungl. Maj:ten har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 6, s. 9 och 10), att ett i förberörda statsrådsprotokoll omförmålt område må överlåtas till Luleå stad på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande överlåtelsen upprättat avtal.

År 1941 överlät Luleå stad till kronan vederlagsfritt tre å det s. k. Oskarsvarvsområdet i staden belägna områden bland annat nuvarande tomt nr 1 inom kvarteret Blåvingen, för att av kronan utnyttjas för uppförande av bostäder för vid flygvapnet anställd personal. Byggnadsmöjligheterna inom dessa tre områden har utnyttjats av kronan utom vad angår i nyssnämnda statsrådsprotokoll avsett område, vilket är en del av tomt nr 1 inom kvarteret Blåvingen. Utrymme finnes där för uppförande av ytterligare ett bostadshus.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 10 och den 17 februari 1961 dagtecknat överlåtelseavtal, å kronans vägnar, med drätselkammaren i Luleå, å Luleå stads vägnar, träffat avtal om överlåtelse — under för-

behåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till staden utan ersättning av ett område om cirka 890 kvadratmeter av tomten nr 1 inom kvarteret Blåvingen i Luleå stad. Enligt avtalet förbinder sig staden att snarast möjligt påbörja och utföra planerad bostadsbebyggelse inom området. I avtalet har vidare intagits bestämmelse varigenom garanti vinnes för att minst 50 % av de inom området planerade bostadslägenheterna kommer att ställas till förfogande för personal vid Norrbottens flygbaskår. — Mot fortifikationsförvaltningens förslag har departementschefen inte något att erinra.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot här ifrågakvarande preliminärt träffade överenskommelse om marköverlåtelse till Luleå stad. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag under förvarande punkt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omförmält område må överlätas till Luleå stad på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande överlåtelsen upprättade avtalet.

7:o) **Försäljning av fastigheten Barsbro 1¹⁰ i Järfälla kommun.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 7, s. 10 och 11), att i förberörda statsrådsprotokoll omförmälda fasta egendom må försälas till handelsbolaget med firma Byggnadsfirman G. Axelsson & Son i Stockholm på i huvudsak de villkor, som angivits i ett rörande försäljningen upprättat avtal.

Fortifikationsförvaltningen har enligt ett den 24 och den 25 februari 1961 dagtecknat köpekontrakt, å kronans vägnar, med handelsbolaget med firma Byggnadsfirman G. Axelsson & Son, Stockholm, träffat avtal om försäljning — under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande — till bolaget av fastigheten Barsbro 1¹⁰ i Järfälla kommun av Stockholms län, omfattande omkring tre hektar, med undantag av ett område om cirka 260 kvadratmeter, för en köpeskilling av 75 000 kronor. Enligt avtalet förbinder sig bolaget att icke utan medgivande av fortifikationsförvaltningen exploatera fastigheten hårdare än förslag till byggnadsplan för fastigheten utvisar samt att, därest sådant medgivande lämnas och ändringen icke är av obetydlig omfattning, till kronan utbetala full ersättning för därigenom uppkommande mervärde av marken. — Fastigheten, som är belägen söder om järnvägen vid Barkarby station, skall av bolaget användas för bostadsbebyggelse, varvid omkring 90 bostadslägenheter tillförsäkrats försvarets personal. Det från försäljningen undantagna området behöver disponeras av järnvägsstyrelsen för planerad anläggning av dubbelspår.

Departementschefen föreslår, att ifrågavarande fasta egendom får försäljas till bolaget på i huvudsak angivna villkor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må medgiva, att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 10 mars 1961 omförmäld fast egendom må försäljas till handelsbolaget med firma Byggnadsfirman G. Axelsson & Son i Stockholm på i huvudsak de villkor, som angivits i det rörande försäljningen upprättade avtalet.

Stockholm den 18 april 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 64.

Reservation

vid *punkten 1* (Försäljning av tomten nr 1 i kvarteret Jörgen Kristoffersen i Kristianstad) av herr *Ståhl*.